

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas...
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

L' Almanach de la Esquella sortirà dijous, 5 de Desembre.

CRÓNICA.

Diumenge es lo gran dia.

Mentre la Santa mare Iglesia se disposa á fer ab la solemnitat que acostuma en totes las sèvas coses la proclamació de la Butlla de la Santa Crusada, los Sants pares del nostre Ajuntament farán de la manera que pugan las eleccions municipals ó com si diguéssem, la proclamació de la Butlla de Meco... no, m' equivoco, de la Butlla de *Boco*.

A horas d' ara, tots los partits que tenen nas y ulls, totes las agrupacions que valen y significan alguna cosa han acordat abstendirse de pendre part en la farsa que 's prepara.

Sols los elements oficials, sols los que han consignat las forses electorals de Barcelona en unes llistas monstruosas que comprenen 7,000 noms escassos, sent la majoria d' ells propietaris de una escombra ó usufructuaris de un casco y un sobre rovellat, sols aquests elements, acostumats á monopolizar l' administració del municipi, tapant lo que s hauria de véure y no destapant més que ampolles de Xampany; sols los autors dels tarugos y dels xeflis, estan resolts á disputarse 'l braguer de la vaga.

Barcelona, la ciutat que traballa y paga, despossehida dels seus drets, escarnida y vilipendiada, s' aparta de la brega, 'ls deixa sols y exclama:

— Ample es lo femer: ¡rabejéus'hi!

•••

S havia pensat en un principi consumar l' última ridiculés en favor del home que fins ara ha protegit lo desconcert y 'l despilfarro á la sombra augusta de las sèvas patillas.

Se tractava seriament de sancionar la sèva permanencia al davant de la clica, per medi de una especie de plebiscito.

Es veritat que hi ha de per mitj la lley Mellado, que fa de tot punt impossible la reelecció de un regidor per espai de quatre anys després de haver cessat en lo desempenyo del seu càrrec. Es veritat que 'ls primers que venen obligats á donar mostres de respecte á las lleys del país son los elements que 's diuhens adictes al govern que las ha sancionades.

Pero una cosa es lo sentit comú y un altra cosa molt distinta la santa conveniencia y la santísima vanitat elevada á la última potència.

Los autors de la projectada moixiganga deyan: — Es cert que las Corts han fet una lley contra 'ls regidors d' ofici? Donchs aquí estém nosaltres per desferla. Ellas han fet la lley; nosaltres farém la trampa.

Nosaltres disposém de las llistas elaboradas pèl nostre us exclusiu y en armonia ab les nostras conveniencias; disposant de las llistas, disposarém de las urnas; disposant de las urnas, disposarém de tot.

A votar, ó á no votar, que tant se val una cosa com l' altra, y que de cada districte, de cada col·legi, de cada secció surti ab una considerable majoria lo nom del gran home de las grans patillas.

Y que vegi 'l govern que al nombrarlo marqués va quedar-se curt. Lo govern pot haverlo nombrat marqués de O érdola: nosaltres lo nombrarém Emperador de la ciutat de 'n Nyoca.

•••

Lo plan existia tal com lo deixém exposat.

S havian fet ja 'ls traballs necessaris pera la coronació del emperador Francisco I.

Lo cos de municipials quedava de aquesta feta convertit en guardia pretoriana del Imperi barceloní.

Los escombriayres havian d' escombrar exclusivament los carrers per hont ell passaria.

Las brigades havian de aixecarli un palau, cas que no 's determinés cedirli al efecte, 'l que á tota pressa s' está construïnt en los antichs edificis de la Ciutadella.

Y per major pompa y explendor, fins se parlava de que 'l Sr. Cebrià s' encarregaría de jardinarli las patillas!!

Pero tot aquest projecte se 'n ha anat á terra; no hi ha hagut prou pit pera portarlo á terme, y Barcelona ha perdut una nova ocasió de divertirse y de cridar sobre ella l' atenció de tota Europa ja que com llavoras de l' Exposició universal, las principals nacions haurien enviat aquí sos millors bercos per saludar á canonadas la proclamació del nou Emperador, que desde la botiga de un sastre de casullas ha sabut elevarse fins al últim cel de la vanitat humana.

Definitivament no hi haurà plebiscito.

La cosa quedará reduïda a una elecció com una altra qualsevol. Candidat pèl colegi quint, anirán á votarli los modestos funcionaris del Ajuntament, reconcentrats en aquell districte, més qu' en cap altre, perque 'l resultat allí siga superior als demés.

Podrà agaballar tota la fornada, y 's contenta ab un pá; y menos encare que ab un pá: ab una llesca b' groixuda.

La lley Mellado que l' impossibilita per ser elegit, no per això queda menos atropellada.

Gloria y honor als que donan tan admirable exemple!

•••

¿Y tot per qué?

Per crear al govern una nova dificultat.

Perque després de la brega electoral, vingui la brega per la possessió de la vara.

Si el no pot posseir la lley, ¿per qué 's fa elegir?

Y si tot està disposat per donar un quiebro á una lley de caràcter obligatori; si contra vent y marejada se li torna á confiar la presidència del Ajuntament; ja qué responen certs noms que figuren en la candidatura oficial? ¿Per qué 'l senyor Macià y Bonaplata 's resigna á deixar de ser diputat per passar á ser regidor? ¿Per qué 'l nen Maluquer acreditant lo que diuhens de las criatures, que sempre fan lo que veuhens fer als grans, ha de imitar en això al Sr. Macià y Bonaplata? ¿Per qué 'l Sr. Gassó y Martí deixa la representació que té en la Diputació provincial per una trista concejalía? ¿Quí es capás d' explicar satisfactoriament, la causa de aquest trángul de ambicions y de concupiscencias?

Ara sí que podém dir repetint una locució castellana: *Entre bobos anda el juego*.

Y aquí 'ls bobos son no més los que s' hi embolican; no Barcelona que prudentment s' aparta ab l' estómach revolt, dels que jugan ab lo seu bon nom, entregantse al *delirium tremens* de las ambicions petitas, que estan á punt de acabar ab la paciencia de tots y que ja han acabat fa temps ab la fama y lo prestigi que gosava un dia la ciutat ilustre del Consell de Cent.

Deixémlos estar

Y preparémnos á presenciar la comedia que comensa, continuació corretjida y aumentada de la comedia que acaba.

Això durarà lo que pugui, fins y á tant que se

imposi una mida de salubritat pública que 'ns liberti de tanta inmoralitat y de tan considerable escàndol.

Perdónissem lo carácter naturalista de la comparació, en gracia á la sèva exactitud

Barcelona, mentres estigan en boga las trápalas actuals, ha d' emplear en aquestas matèries lo sistema inodoro. A lo menos que la mala olor no 'ns ofengui.

¿Y en qué consisteix lo sistema inodoro? En fer lo buyt dintre lo carro-bota destinat á absorbir certas substàncies poch aromàticas.

Lo buyt queda fet ab la nostra abstenció electoral.

Ara la bota que xucli y s' ompli.

P. DEL O.

PENSAMENT.

Quan te veig, hermosa nina,
ab la cara tota plena
de polvos d' arrós, y 'ls llabis
cuberts de carmi; ab las cellas
pintadas de fum d' estampa;
ab tas postissas dentetas;
ab ta cabe'lera ròssa,
sent aixís que ans era negra;
quan considero, que portas
postissas fins las caderas!
que 't put l' alé horriblement,
qu' ets gandula, tafanera,
y que ni siquiera ets bona

per coure' un plat de monjetas,
ni per fè' una olla de sopas,
¿sabs qué penso, hermosa nena?

Penso... ¡ditxós será aquell
que 't voldrà, y no podrà haverte!

F. DE A. T. Y S.

UN QUE HA ESTAT Á PARÍS.

Desde que 'l senyor Manel va tornar de veure la Exposició, va pendre tals ínfulas y va començar á donar-se tanta importància, que no hi havia manera de soportarlo.

Semblava que perque havia estat á París havia crescut sis ó set pams y que las demès personas s' havien tornat petitas.

May se treya 'l ditxós París de la boca; ab pretext de qualsevol cosa barrejava 'l París ab la conversació.

—¿Qué tal, senyor Manel, cóm aném? —li deya algú.

—Psè! Bastant bè; pero 'ls días que vaig estar á París me t' obava molt millor.

Si li preguntavan quina hora era:

—Tal hora—responia 'l senyor Manel. Yá continuació anyadía:—Y qu' es l' hora justa y matemàtica, perque á París vaig ferme arreglar lo rellotje y desde llavors me va al pél, sense que atrassi ni adelanti un segón.

No hi havia remey.

Lo viatje á la capital de Fransa li havia trastor-

PREDICAR AB L' EXEMPLE.

—Desengànyat, Baldomero,
fés com jo y no t' hi perdrás:
de traballá ab massa furia,
may n' hi vist cap burro gras.

nat lo poch cervell que tè y no sabia sortir de la sèva cansó:

A París tot es més bonich.

A París no hi ha tant fanch pels carrers.

A París los tranvias son més còmodos.

A París las cases son més altas.

A París los arbres son més verts.

A París....

—¡Home! —li deyan los sèus companys —¿sabs que ja 'ns estás marejant ab lo tèu París? Si vas anarhi, guàrdalho y càllalho, que ab aixó nosaltres no hi tenim cap culpa.

—¡Je, je, je! —feya llavors lo senyor Manel, girantlos la esquena ab cert ayre de compassió —lo que pot la enveja!

Tot sòb tot, entre 'ls pochs adagis que hi ha que sigan veritat, n' hi ha un que diu que *per fondo que 's fassi l' foch, lo fum sempre respira*.

A pesar de las sabias y minuciosas precaucions que 'l senyor Manel havia pres, un de's sèus amichs va averigar que 'l bon senyor ni havia estat á París ni s' havia mogut en tot l' istiu de Barcelona.

Quan la colla dels companys se'n va enterar, hi va haver tal explosió d' indignació, que si en aquell moment arriba á presentarse 'l senyor Manel, se 'l treuen probablement del davant ab quatre fàstichs.

Pero passat lo primer instant, la opinió de la generalitat va ser que lo millor era cansarlo y aburrirlo ab preguntes extranyas, fins lograr ferli cantar la palinodia y confessar que no havia vist París ni pel folrro.

Lo qui havia descubert la trafica sabia encare més: li constava que 'ls días que l' senyor Manel deya que havia estat á París, los havia passat en una torrota de mala mort que tè per allí al Poble Sech.

Ab aixó n' hi havia prou. Trassat lo plan de campanya, van esperar que l' home 's presentés y sortís á parlar com sempre de la sèva visita á París.

L' ocasió no va tardar gayre. Aquell mateix vespre lo senyor Manel, encenent un cigarro, va exclamar ab l' ènfasis que havia adquirit desde lo del viatje.

—Quins purots! Aquí á Espanya no 's pot fumar. A París son molt millors.—

Los sèus companys van cambiar una ràpida mirada d' intel·ligència y un d' ells va comensar á ferlo cantar.

—¿Vols dir que á París ne saben més que aquí?

—Deu mil vegadas—va fer lo senyor Manel, encantat de veure que 'ls sèus amichs se prestavan á seguir la sèva conversa favorita —Lo qui no ha vist París, no ha vist res.

—¿Cóm enrahonan allí 'ls municipals?

—Home, en francés, com las demès personas.

—¡Oh! Ja veurás, com que 'ls d' aquí enrahonan diferent que tothom... ¿Y diu qu' es pintada de vert la torre Eiffel?

—No m' hi vaig fixar bè en lo color... ¡Com que un allí estava casi bè enlluernat, ab tan bè de Dèu de coses sorprendents!...

—Suposo que bè deurias veure en Carnot... ¿Qu' es veritat que en las grans solemnitats oficiales porta gorro frigi?...

—No ho sé... cada vegada que l' vaig veure, anava ab lo cap descubert.

—¡Y l' carrer del Cairo! ¿era bonich lo carrer del Cairo?

—Oh! No 'm vaig moure del interior de París jo: no tenia temps pera anar per las aforas.

—¿Y diu que allí tot está iluminat ab llum elèctrica?

—Tot, y ab una perfecció que encanta. Los carrers, las botigas, las cases, los cafés... la llum elèctrica ho invadeix tot. Es tal la forsa que li donan, que entre la claror del dia y la de la nit no hi ha diferència.

—Donchs digas que allí no hi deu haver serenos...

—No... es dir, sí, n' hi ha; pero pochs.

—¿Y per qué serveixen? ¿per cantar l' hora?

—Nó, allí ja no s' usan aquestas antigualles....

—Y donchs ¿qué n' acaban de tenir serenos?...

—Per aixó que us he dit, perque la gent coneix que ja ha arribat lo vespre. ¡No veýeu que ab la tremenda claror dels llums, la gent se pensaria que encara es de dia? Aixís, en veýent corre serenos, tothom pensa: Vaja, ja som á la nit.

—¿Ahont vivías tú á París?

—A la plassa de la Opera.

—Borrango! ¿Davant d' aquell gran sortidor?

—No ho sé... no vaig fixarmhi..... ¿Quina forma té?

—¡Vaya una pregunta! ¿Hi vivías al davant y no ho sabs? Es un sortidor d' historia...

—Pero, veýam... ¿cóm es? ¿qué figura?

—No me 'n recordo; pero tú sí que l' has de recordar...

—¿Per qué?

—Perque es aquell mateix sortidor que va estar collocat al cap-de-munt del passeig de Gracia, fins que ara fa alguns anys van trasladarlo al Poble sech...—

PROPAGANDA.

Un elector per *dret propi*, que 's dedica á passejar l' única candidatura que diuhen que ha de triunfar.

Lo senyor Manel se queda sense sapiguer qué respondre; la rodona dels companys esclata en una estrepitosa riallada y mentres l' acorralat viatjer de París baixa l' cap avergonyit, l' altre anyadeix, pera acabar de desconcertar-lo:

—Creume, á París hi podrà haver tot lo que vulguis; pero de *novelists* com los que tenim á Barcelona, ja 't juro jo que no n' hi ha cap.

A. MARCH.

LA PLASSA DE CATALUNYA.

Lo qu' es ara, definitivament, va de veras.

Un dia d' aquests, comensarà l' arreglo de la célebre plassa.

A pesar de las instancias del públich, lo projecte d' arreglo no ha sigut exposat.

—Volém donar una sorpresa á Barcelona—diu que diuhen los autors del plan.

Tant es així, que sembla que algú fins havia proposat rodejar tota la plassa ab un gran drap, tapantla per tot arréu, pèl istil de lo que fan los pintors quan dauran lo lletreiro d' una botiga.

D' aquesta manera l' públich no hauria sapiut res, fins que tot hagués estat llest y 'ls autors del gran projecte, haguessen dit:

—Fora draps! Aquí ho teniu, barcelonins. ¿Qué 'us sembla?—

Aquest caràcter misteriós que 's vol donar á la cosa, arriba hasta á fer *admetlla* á certa gent; pero la generalitat sab que en *buenas manos* *está el pandero* y que podém dormir tranquil·ls, en la seguretat de que quan tinguém la plassa arregladà

Dijous, 5 de Desembre, sortirà l' Almanach de la Esquella.

TRAMPAS ELECTORALES.

LEJI ELECTORAL

—Ay, ay... Quimenes!... ¿que no es municipal ja?
—Si, Marieta... es que 'ns hacen anar com á poble, á votar rechidors.

'ns ne lleparém los dits y potser alguna cosa més.

Jo, naturalment, obligat per la mèva professió, hi procurat ensumar *algo* d' aquesta famosa reforma, y si bè no ho sé tot, hi averiguat una pila de coses.

Sembla que la plassa serà una verdadera maravilla que honrarà á Barcelona y demés interessats.

Los autors del plano han corregut l' extranjer y altras nacions, y diu que en lloch han vist una plassa tan hermosa, elegant é historiada com la que nosaltres tindrém dintre de poch temps.

A la qüenta 'l primer pensament va ser convertirla en bosch municipal, destinat á la distracció dels regidors é individuos de las sèvas familias.

Pero 's va desistir d' aquest projecte, porque com que al bosch s' hi hauria criat cassa y 'ls concejals aficionats, quan disparan no saben ahont apuntan, tal vegada algun dia, disparant á un cònnill, haurian desgraciat á algún vehí del carrer de Fontanella que s' hagués estat al balcó prenent la fresca.

Després vā pensar en ferne un hort públich, plé de patateras, cols y ensiáms á la disposició de tothom; pero 's va creure que la verdura podría donar lloch á lamentables abusos, y també 's va abandonar l' idea.

Per fi, á copia d' esforços y meditacions, s' ha pogut combinar lo plan que está pròxim á ser realisat.

Segóns aquest projecte, 's conserva 'l Panorama de Waterloo.

'S conserva 'l Circo Eqüestre.

'S conserva la *gran feria*.

'S conservan las figures de cera y 'ls jardins.

Y hasta 's conservan

*esos árboles gigantes
que parecen arrogantes*

demostrar que aquí á Barcelona tothom llaura com vol.

—Y donchs —dirán vostés—si 's conserva tot aixó, ¿ahónt serà la plassa que volen donarnos?—

¡Ah! ¡Aqui, aquí está la gracia!... Per xó hi dit avants que 'm sembla que riurém.

Y si no ho he dit, ho dich ara.

MATÍAS BONAFÉ.

A LA XICOTA.

SONET.

M' agradas perqu' ets blanca com la neu,
y tens un cor que 'ls àngels hi han fet niu;
y may estás tristona! y ton cap viu
sempre amorós s' acosta prop del mèu.

En cambi, per son *genit*, no 'm distreu
la téva *gueta* joh nina! y quan somriu
me fa pensá en la serp, que, segóns diu
la Biblia, té la cara d' un juheu.

Tú n' ets un angelet, ella un dimoni;
tú sols vols que t' estimi, ella que 'm casi,
¡com si fos un gustasso 'l matrimonil!

Aixís no extranyis, noya, que 'm propassi,
y digui qu' ets tan franca y carinyosa
com es la téva mare fastidiosa.

E. VILARET.

LOS QUE TOT HO SABEN.

Generalment l' home que tot ho sab es un tipo petitó, grasset d' ulls xichs y avispeats y ab tendència á xato. Quasi sempre 'l veurán ab lo front lleugerament contret, com per donar á comprender lo molt que traballa la sèva imaginació.

Pel carrer va depressa, atrafegat, corrent d' aquí d' allá, á fi d' enterarse de tot, per saberho tot, per donar rahó de tot lo que passa de un cap de dia á l' altre y poguer dir després:— Jo hi era; jo ho vaig veure; jo ho sé.

Es socio del Ateneo, ahont continuament está difundint lo tresor del seu saber, y ademés té entrada en la major part de las societats científicas y políticas, porque en totes hi conta amichs y fins admiradors.

A n' ell preguntéuli tot: es una enciclopedia ambulant. Las fetxes y 'ls noms propis ningú 'ls recorda com ell. Los seus intims diuhen qu' es un memorión.

Fins sab las senyas y dom cili de la major part dels vehícs de Barcelona, per lo que molts l' utilisan com á Indicador infalible que no pot enganyarlos ni enganyarse.

L' home que tot ho sab, está condemnat á pregunta perpétua. No pot donar un pas pel carrer que no se li acosti un coneget y li digui:

—Home, 'm vè com l' ar ell al dit. ¿Sab á quin carrer s' ha mudat Fulano?

O bè:

—Dispensi, ¿tè present de quin any datan los candeleros de terrissa? —

Y ell, apuntant una rialleta de superioritat á que li dóna dret la seva memoria, respón á totes las preguntes, aclareix tots los duptes y esmena tots los errors.

Es tant lo que s' ha acostumat l' home qu' ho sab tot, á que se l' interrogui á totes horas, que si 's troba ab algú que no li pregunti res, se 'l mira de certa manera com tenintli llàstima, y després, á fi de posarlo en roda, fentli sentir lo pés de la seva erudició, li pregunta apparentant la major bona fe:

—¿A que no sab quants rodets de fil se necessitarían per lligar lo globo?

—¿Lo periòdich?

—No, 'l globo terrestre.

—Home, no m' hi entretengut mai á calcularho —respón l' altre, sorprès per lo inesperat de la pregunta.

—Donchs jo sí que ho he calculat. Se necessitarian... tants rodets (los que fóssen) de 500 yàrdes cada un... Y apropòsit: ¿quànt medeix cada yàrda?

Si 'l preguntat no sab qué respondre, queda confós y anonadat y 's posa á considerar interiorment lo molt que hi ha que apendre en aquest mon y lo poch qu' ell ha aprofitat lo temps.

Llavors l' home qu' tot ho sab s' alsa de puntes, respira ab satisfacció y 's refila 'l bigoti, si 'n porta, segur de la seva superioritat sobre 'l resto dels mortals.

Tenir un amich que totho sàpiga no es pagat ab diners.

Un no 's recorda de una cosa, ó li falta algun dato; pero per això no s' apura, porque pensa: «Fulano m' ho dirà»

Si á un li preguntan:

—¿Li sembla si plourà avuy?

¡ECCE HOMO!

¡Miréulo bè! Ni vestit,
ni pa, ni fé, ni esperansa...
Es lo qu' ell diu, y ab rahò:
—¿Qu' engreixa poch la ensenyansa!

No tè més que respondre:

—Home, al vespre li sabré dir; pero per més seguretat pregúntiho á Fulano que tot ho sab. —

S' ha dat lo cas de que á un dels que tot ho saben, li pregunti algun desmemoriat:

—¿Se recorda de quantis anys tinch jo?

Se conta d' en Rubau y Donadeu (un altre dels que ho saben tot) que un dia exclamá, dirigintse á un subjecte que li buscava rahòns:

—No 't coneix, ó al menos no 't recordo; pero digam com te dius y 't contare la tèva historia. —

Observin que quan un *memorion* d' aquests conta algun fet, s' expressa ab una nimietat de detalls que cautiva.

Si feya sol ó si estava núvol, si plovía, si feya vent del nort ó del sur, la temperatura, la forma de barrets que llavoras se duyan; aixeca 'l plano del lloc del succés; precisa l' any, lo mes, lo dia y l' hora; descriu en istil brillant, salpicat de picantes y oportunes observacions, lo carácter de tots los personatges que intervenen en la acció... en fi, que talment sembla qu' estiguin escribint una novelia ab pensament trascendental.

Moltas vegadas alguns dels datos y detalls que donan no son del tot exactes; pero tant se val: la qüestió es explicarlos, y si no 's recordan, s' inventan.

Un que ho vulgui saber tot y no tingui inventiva, que 's desi, porque sense inventiva may sabrà res. La inventiva es l' auxiliar de la memoria.

Temps endarrera vaig conéixer un subjecte que reunia las dugas circumstancies indispensables per pertanye al gremi dels que tot ho saben: tenia memoria é inventiva.

Ademés, y dit siga entre paréntesis, tenia una dona molt guapa

A n' ell no l' espantava cap pregunta: ¡ho sabia tot!

Anavan y li deyan:

—Don Cassimiro ('s deya Cassimiro) ¿quants rípis haurá comés en Cánovas en tots los versos que ha escrit desde la seva infància fins á nostres días?

Y ell, sense pensar-s'hi gens, sense titubejar, responia:

—Pues... tants.

Y 's quedava tant satisfet.

Pero un dia alguna ànima vil y traydora, volent humillar lo saber de don Cassimiro, li va escriure un anònim que deya aixís:

«Casimiro, tú que 't pensas sapiguerho tot, ¿á que no sabs ab qui t' enganya la tèva dona?»

Don Cassimiro va baixar lo cap, donantse per vensut davant d' aquella pregunta.

¡Ho sabia tot... menos allò!

JUST ALEIX.

RENYINAS.

Ho sà tot; sè qu' has contat,
mofante de la vritat,
que may ha sentit ton cor
afecte, apreci ni amor.

Sè que ton llabi pregona
fent befa de ma persona,
que tot quant deyas un dia
era pura fantasia
fentme veure una passió
d' una falsa estimació.

Sè que 'm tractas d' innocent
per fer cás d' un jurament

UN TIPO.

Primer va ser gastador,
després lo van fer civil,
ara es mosso de café.
y ell, com sempre... ¡tan tranquil!

qu'un jorn, segóns ara dius,
vas ferme sense motius;
puig com de cor no m' aymavas
sols en broma amor juravas.

Se que mas cartas plegadas
han sigut al foch llenasadas
y en un moment d' arrebato
has trossejat mòn retrato.

Ho sè tot; tot m' ho han contat,
y á fé que molt t' has callat
y no dius tot lo que sents;
puig tinch probas evidents
que molt contas y retallas
perque ignorin lo que 't callas.

Y dinenthò tot, has de dí
lo molt que m' has dit á mí,
los días que sols estavam
y 'ls mimos que 'ns prodigavam.

Tambè haurias de contar
las voltas que 's van juntar
mos llabis als tèus, encesos
per l' escalfor de mos besos;
y per fi, pots dir també,
com es vritat, que jo sè,
y ab això pots ferhi broma,
ahont tens un desitj de poma.

RAMÓN COLL Y GORINA.

LICEO.

La fetxa del dijous, dia 21 del corrent, pot se nyalarse ab pedra blanca en los anals del gran Teatro del Liceo, per tractarse de un cas raras vegadas presenciat.

Se havia dit que debutaria una deixeble del mestre Goula, y s' havia demanat, com se sol fer en semblants cassos, benevolencia al públich.

Ningú donava gran importància al fet; y la ma-

joria dels concurrents al teatro hi assistiren per sentir á n' en Marconi, per comparar al Marconi de avuy ab lo Marconi deahir, per determinar quánts graus de pérdua havia experimentat la seva veu, ja que se l'anava á sentir en la sèva ópera predilecta.

Donchs, l' atenció 's desviá desseguida, pera fixarse tota entera en la debutant.

Perque desde que aparesqué en escena 's veié que la novicia era digna de ser nombrada abadesa. Se presentá ab un aplom, ab una serenitat incomprendibles en qui per primera vegada trepitja las taules; cantá com una calandria, fèu tot lo paper com una consumada artista.

Moviments, actituts, la manera de caminar, la manera de dir, la delicadesa ab que sapigué rodonejar las frasses, y l' atractiu de una veu fresca, cristalina, agradable, enmotllada dintre de una escola perfecta, li valgueren primer la sorpresa, després l' aplauso y ultimament la ovació.

L' èxit no 's discuti per ningú. La poètica Elsa se convertí en la heroina de la representació.

— Es una estrella que naix —deya tothom.

Procuri la notable debutant que l' estudi l' abrillanti y que la vanitat no l' enteli. Los horisóns artístichs no tenen límits. A explayarse progressant, y la senyoreta Avelina Carrera podrá dir que ja quan va neixer portava la *carrera* en lo seu apellido.

Marconi demostrá condicions en algunas pessas de l' ópera, principalment en lo *racconto* y despedida del últim acte.

Pero ¿es lo Marconi de avants?

En aquest punt las discussions eran hastant empenyadas. Avuy se li notavan artificis y certas

ELLA.

■ Tè una caretta molt mona,
tè un cosset bastante ayros,
tè vintidós anys escassos
y ademés d' això... tè gos.

faltas de seguretat que avants no se li coneixian. Pero així y tot donava gust de sentir.

No obstant, los qu' en materia de medir tenors usan una talla parescuda á la que s' emplea per medir quintos, deyan:

—Bueno, sí, es un bon tenor; pero com á celebritat no 'l podém admetre.

Marconi, sens dupte, no haurá volgut que 'l discutissen, y pretestant una indisposició ha rescindit la contracta, deixant com á úlim recort una nota desafinada en la secció de comunicats de un periódich de la nit.

Per aquest comunicat hem vingut á saber que béu Chateau Margaux, que bon profit li fassí: nos ha manifestat ademés que encare tè diners per fer actes de beneficencia, y que ni sobran per socorrer á un redactor del *Diluvi*, si es que al ocuparse d' ell, s' ha proposat demanarli una limosna.

Y ara dich jo:

—No toquéu al tenor, per mor' de Déu. Lo tenor es com un porch espí erissat de punxas. Tocarlo equival á esgardissarse.

Per lo demés, ja déu saber lo senyor Marconi que aquí no hi ha periodista que visqui de limosnas... Aixó 's deixa per un' altra terra més aficionada als macarróns que la nostra. Aquí alabém de franch lo que creyém digne de alabansa y censurém lo qu' estimém digne de censura, sense que hi valgan diners per impedirho.

Tal es lo que fém los periodistas barcelonesos. Fins los del *Diluvi*.

Per no allargar massa aquesta ressenya, no 'ls diré res de la Novelli, que també 's queixa d' estar malalta.

¡Vàlgam Déu, quins ayres corren en aqueix ditxós Liceo!...

La Sra. Novelli qu' es una artista apreciable, no tenia necessitat de impetrar la benevolència del públich, lo dia que va cantar l' *Ostruda* del *Lohengrin*. Sigajusta y consideri que de certas desentonacions no se 'n ocupan los tractats de medicina.

Ara, si es que 'ls cantants son diferents de las demés personas, callo.

Diumenge se presentá una nova celebritat, la contralt Scalchi Lolli, ab *Semirámide*.

¡Mare de Déu santíssima, y quina música més arrugada resulta avuy la de aquesta ópera de Rossini! Tot se 'n va en vocalisacions y garrisomes. Molt floreyo y poch perfum. Una raccio de caragols tot closca. La part menjable, á la quüenta, se la van cruspír los nostres pares.

Pero en ff: acceptém las cosas tal com venen. Una vegada més se tractava no de la música, sinó de la manera de interpretarla, ó millor dit, de la manera de vence las grans dificultats que ofereix la seva interpretació. Casi bê diríam: gimnástica pura.

La Scalchi Lolli triunfá.

No importa qu' en los aguts demostrí que ha perdut una gran part del seu capital: en la corda mitja es encare milionaria, y en las notas graves posseheix una gran fortuna. Lo públich se convencé que no era inmerescuda la fama que li atribuixen y posá la sèva firma—aquella firma tan temuda—al peu de un fallo enterament satisfactori.

Vagin á sentir la *Semirámide*, y ja que no una gran ópera, sentirán una gran cantant.

Es á dir, no una, dues. Perque la incomparable

Borelli, competeix dignament ab la Scalchi, y demosta una vegada més que per ella l' art no reconeix dificultats, que pot abordar tots los gèneros ab la seguretat de quedar sempre lluhida.

Lo públich acullí ab grans aplausos á una y altra artista, y ab molt gust hauria fet repetir tant lo duo del primer acte com lo del tercer, si fos lícit abusar del gran esfors que suposa la música rossiniana, en aquells punts en que 'l famós mestre 's proposava que 'ls cantants fessen verdaders impossibles.

CIRCO.

La noticia de la sèva mort ha resultat falsa... y ho celebrém, que may poden complairens las desgracias.

La companyía del Sr. Colomer ha reanudat las representacions per horas, donant á coneixer las obras més escullidas del seu repertori.

Pero com no hi ha hagut cap estreno, per avuy passém de llarch.

ROMEÀ.

Lo *Monjo negre* s' aplassá del dimars al dijous. Veurém si en lo próxim número podém donar compte de la seva professió.

TÍVOLI.

Per últim, després de assessorar-se ab alguns autors dramàtichs, la primera autoritat de la província, ha puesto en libertad al *Señor Feudal*.

No se li han reconegut motius suficients per encaussarlo.

Al contrari, s' ha vist qu' era un bon xicot, una mica alegre de cascós, una mica desenvolt en las sèvas costums, una mica propens á certas llibertats de llenguatge.

Y li han dit: —Miri, *Señor Feudal*: certas cosas no las digui ab aquests termes tan crús; molgui una mica 'l pebre, que no siga tan groixut, y ja pot anar al teatro á fer tots los plens que vulga.

En efecte: l' opereta atrau cada nit una numerosa concurrencia, y tot fa creure que 'l percáns que acaba de sufrir ha sigut en definitiva, un excelent reclam que li assegurarà per molt temps la existencia en lo cartell del *Tívoli*.

Més val aixís.

NOVEDATS.

Las dos tiranías —y no las tres com han dit alguns periódichs, ab l' afany de aumentar las tiranías existents—es un drama d' efecte, arreglat al espanyol per la experta mà del senyor Bonaplata, distingit actor de la companyía de *Romea*.

Per medi d' una hábil y ben meditada successió d' escenas, se posa en evidencia la lluya de las dues tiranías, la dels oppressors y la dels oprimits. L' una trepitjant als que tè sota, l' altra mostrantse encare més tirànica quan pot sacudirse 'l jòu que la avasalla.

Al finalizar lo tercer acte—l' obra 'n tè set—una explosió d' aplausos obliga á alsar lo teló, haventse de manifestar, per acallar lo clamoreig del públich, que demanava l' autor—ó arreglador—que 'l senyor Bonaplata, á causa de sas imprescindibles ocupacions, no 's trobava en lo teatro.

Lo desempenyo molt bó, sobre tot per part de las senyoras Mena y Clemente, que consegueixen un triunfo, y dels senyors Tutau, Parreño, Oliva, Pigrau y Capdevila.

Las dos tiranías donará entradas.

Per demà, dissapte, 's prepara la primera representació en aquesta temporada del drama *Mal pare!*

PASTELERÍA MUNICIPAL.

¡Barceloníns, no 'n menjéu d' aquest pastel, que us fará mal!

DIÁLECH.

—¿No sabs ahont ha anat la mamá, nen?
—¿La mamá? Ha sortit ab un senyor que vé sempre; pero
ja sabs? cuidado, perque m' ha dit que no t' ho digués.

CATALUNYA.

Lo juguet lírich *El fuego de San Telmo* porta aquest títul... perque sí Més bè li hauria caygut lo nom de *La plazuela de los encuentros* ó algún altre pèl istil, perque lo del *fuego* es un detall tan insignificant, que no basta pera justificar lo titul de l' obra.

Apart d' aquest *lunar* que no té importància, s'ha de confessar que la nova obreta es xispejant á tot serho, separantse completament d' aquest gènero *flamench* que avuy está de moda, y sense caure en lo terreno *verdós*, que actualment sembla ser l' únic camp ahont s' hi cullen xistes.

La música sense tenir res de particular, es agradable, especialment en un terceto fúnebre que cada vespre ha de repetirse.

Estant la execució confida als Srs. Bosch, Jiménez, Castillo y Guzmán, casi es inútil dir que resulta excellent.

En resum, una pessa ensopegada que figurará llarg temps en lo cartell del *Eldorado*.

També s'ha estrenat últimament en aquest teatro la comèdia en dos actes *Las de Miquelturra*.

Quan fa alguns anys va donar-se á coneixer aquesta obra al publich barceloni per la companyía de 'n Mario, ja varem dir lo que 'nssemblava.

Per lo tant, avuy 'ns limitarém á fer constar que la execució que ha alcansat en aquest teatro ha sigut perfecta, contribuhinti gran part de la companyía y especialment las senyoras Alverá y Barredo y 'ls senyors Bosch, Isern, Giménez y Alcon.

CALVO Y VICO.

Diumenje á la tarda junt ab *La Campana de la Almudaina*, va representarse la parodia *L' Esquella de la Torratxa*, primera obra de Frederick Soler que ha donat nom al nostre periódich. Inútil dir que sigué molt ben rebuda.

NOU RETIRO.

Confirmo lo que havia dit respecte á la Segovia. Es de lo millor que havém vist en lo gènero lleuger. Canta ab molt gust y broda 'ls papers que se li confian.

Vagin á véurela en *Las hijas del Zebedeo*, y dirán que tinch rahó. Al mateix temps trobarán ocasió de aplaudir al Sr. Larra, que diu lo seu paper ab una gran naturalitat, cosa que avuy abunda poch entre 'ls artistas cómichs.

CIRCO EQUESTRE.

Ja torném á tenir al *Braconnier* en campanya, aquella pantomima tan aixerida y tan ben presentada d' altres temporadas, que troba encare y trobará per molt temps admiradors entre 'l públich aficionat á tan vistosos espectacles.

Ademés, un dels traballs que avuy cridan més l' atenció, son los exercicis que ab dos caballs en llibertat executa la Sra. Alegria, vestida ab gran elegancia.

Deya un progresista vell:

—Aquest exercici dels caballs en llibertat m' agrada, sobre tot, per lo que té de liberal.

N. N. N.

VENJANSA COMPLERTA.

(SEMI-MONÓLECH.)

¡Soch l' home més desgraciat!...

¡Deu mèu quína mala estrella!...

¡Figúrinse vostés, qu' ella,
la dona, se m' ha escapat!

Deu fer cosa de mitj' hora
qu' hi arribat de París,
baixo del tren, pujo al pis
y 'm veig que la dona es fora.

Jo prou i' anava buscant
ab lo cor plé d' emoció...
¡sols hi vist en un recó
la sèva mare plorant!

—¿Cóm es que ploréu? ¿qué hi há?
li he preguntat tot seguit.

—¡Ay fill mèu! la sogra ha dit.

—¡Ay fill m u!... ¡déixam p'orá!

—¿Pró per qué? ¿Qué no está bona
la vostra filla?... ¡parléu!

—Per ella ploro, fill mèu.

¡¡ja t' has quedat sense dona!!

—¿S' ha mort? ¡Deu mèu, quín fracás!

¡Morta!... ¡Morta! Deu piadós!

(Y 'ns hem abrassat tots dos
y plora que plorarás).

—No es morta, fill m'u, ha dit
la sogra al últim no ho es;
mes tant de bó qu' ho sigués!

—¿Y aixó? ¿qu' ha fet?

—¡Ha fugit!

—¿Cóm qu' ha fugit? ¿Cóm s' entén?

—Fa molt temps?

—No, l' altre dia...

—Tota sola?

—En companyía

Dijous, 5 de Desembre, 's posará á la venta l' Almanach de la Esquella.

de las joyas y .. un tinent.

—¡Oh, la infame!

—Y tinch de darte
l' encàrrech que 'm va deixar,
moments avants de marxar...
tè... llegeix aquesta carta:

«Espòs meu; no pensis mal;
»me 'n hi anat també a París,
»puig veurer lograré així
»la Exposició Universal.

»¿No m' hi vas deixar vení?
»y 'l meu desitj coneixias?
»¡Donchs fill meu, si no ho sabías,
»las donas ho fem així!

»Si bè es algo compromés
»lo que faig... ¡no tinguis pò!
»sè la mèva obligació....
»contéstam: *Hotel Anglais*.
»Perdónam l' atreviment
»que hi tingut y ab mí confia.
»Adieu... fins un altre dia,
»ta esposa *Pepa Climent*.»

¡Ja ho veuhen si tinch rahó
d' estar com estich cremat!..
¡Soch l' home més desgraciat
de tota la Creació! .

Perdónam l' atreviment,
diu ella, y ab mí confia.
Jo prou la perdonaria
si no anés ab un tinent.

Pró vés si tindré confiansa
sent així... ¡ca, no pot ser!
¡Lo qu' ara jo vaig a fer
es preparar ma venjansa!

Ja tinch idea... senzilla,
pró d' efecte... ¡sí, es precis!
¡La sogra... cap a París!
¡que la mantingui sa filla!
¡Bravo!... ab lo tren de demá

LO TENORIO Y LA CRIADA

—¿No 'm farías lo favor
de di á n' a la senyoreta...
—No señor; per dí un recado
m' ha de dona una pesseta.

que fugi de Barcelona...
¡quín xasco rebrá la dona!
¡ja 'ls dich que 's divertirá!

Quan fora la sogra sigui,
desseguida 'l pis desllogó...
m' arribo al Ensanxe y llogó
un bonich *chalet* qu' estigui
en lloc bastant amagat,
y ab jardinet al voltant,
lo faig amoblá' al instant,
y quan lo tingui amoblat
seré l' home més felís,
puig escriuré a la *Charlotte*,
una preciosa *cocotte*
que vaig coneixe a París!

Ella vindrá a Barcelona,
jo... está clar, seré ditxós,
y... d' aquest modo ingenios
m' hauré venyat de la dona.

¡Ella que vagi fent bromas
y que s' estigui a París!

¿*Las donas ho feu així?*

¡*Donchs també ho sabém fe 'ls homes!!*

M. RIUSEC.

L' *Almanach de la Esquella de la Torratxa* ja
está del tot imprés. Ara está en poder del encua-
dernador, y com la tirada ha sigut llarga 's ne-
cessitan alguns días per deixarlo corrent y a punt
de vendre.

Pero de totes maneras, lo dijous vinent sens
falta 's posará a la venta.

¡Y no 'ls dihem res més sinó que ja 'l veurán!

Los Olerdolistas han presentat la sèva candidatura, candidatura, com tota moixiganga que pre-
cedeix a les professóns de Corpus, composta de
 gegants y nanos; entenent per gegants als que
disfrutan un càrrec superior al de regidors, com
per exemple 'ls diputats a Corts y algún diputat
provincial, y empenyats en fer lo gegant; y per na-
nos los insignificants, los desconeguts, en una
paraula, la terregada.

¡Toquém un repich d' esquella, ja que nosaltres
no usém corneta, y a formar!

Ja 'ls tenim en fila.

Colegi primer: Srs. Casasa y Serra y Mir.

Lo primer, apotecari; lo segon, beco. Es a dir
l' alfa y la omega de las aspiracions predominants
en la Casa gran. L' amo de aquella fonda de Plá
de Palacio s' encarregará dels arrossos y l' amo
de aquella farmacia del carrer de Jaume I pro-
porcionará las purgas.

Colegi segon: Sr. Comabella: un altre apotecari.

Per si 'l Sr. Casasa agotés los purgants, lo nou
ajuntament apelaria a la generositat del Sr. Co-
mabella, autor de un sens fi d' específichs molt
útils per treure 'ls mals humors del cos y las bo-
nas monedas de las butxacas.

Y al arribar aquí se nota un claro en las filas.
A pesar de que en lo colegi segón han de ele-

COMERS DE CANTONADA.

—¿Quántas ne deu? —Tres, cinc céntims.
—Caramba! ¡tan caras van?
—¡Bo! ¿no sab que las castanyas
cada dia van pujant?

girse dos regidors, no 'n compareix més que un
á la llista.

¿Qui 's menjará la poma que queda reservada?
¿Será un dret?... ¿Será un tort?
Prompte ho veurém.

Colegi tercer: Srs. Cau y Moltó.

Lo Sr. Cau, fins lo dia mateix de posarlo en
candidatura, blossomava de maluquerista. Pero 's
diu *Cau* y ha hagut de caure á la cassola de don
Francisco.

Respecte al morelista Sr. Moltó, sols una cosa
dirém, y es que 'l destino dels moltóns no ha sigut
may lo municipi, sinó 'l matadero.

Colegi quart: Trias: un artista pintor.

Sino surt elegit, tindrà sempre 'l consol de pin-
tars'ho.

Si per una casualitat li donan l' acta, ja se li
gira feyna á la Casa Gran. Desde 'l primer mo-
ment ja té assumptu per emprendres un gran qua-
dro de historia, que podrá titularse «La disputa
de la vara». Quatre eminencias, anant á esgarra-
padas, per apoderarse de una mangala. Magní-
fich assumptu per decorar un dels grans panys
de paret del Saló de Cent.

Aquí també hi ha un altre claro.

Que segóns notícias se destina als fussionistas
vergonyants que capitaneja 'l ex-possibilista González.

Bon profit los hi fassa.

Colegi quint: ¡Feu puesto! ¡Aparteu las criatu-
ras! .. Primer candidat: D. Francisco de P. Rius
y Taulet. ¿Y la lley Mellado? Se 'l han cruspida.

Segon candidat: D. Joan Pá y Moreu, un fu-
lano que ha recullit las firmas com á candidat in-

dependent y que á última hora 's presenta com á
candidat fusionista.

Per comensar la carrera no va mal. A sas qua-
litats de advocat y propietari, pot anyadirhi desd' *ara la de pastelero.*

Colegi sisé: M' alegro de tornarlos á veure,
sempre tan units, Srs. Maluquer y Palau.

Tots dos plegats van venirme á desafiar en nom
del Bobo de Coria; tots dos plegats se presentan
ara com si tractessin de desafiar al cos electoral
de Barcelona.

Sempre units y enganxats pèl ventre, com los
dos germáns siamesos.

Y á propósito: ¿cóm es que al Bobo de Coria no
li han buscado un districte qualsevol en quibintlo
en la candidatura oficial?

Ab la venera á la solapa, faria una gran pat-
xoca.

Ab la venera á la so'apa, faria unas grans con-
quistas.

Potser fins lo casarián.

Colegi seté: —D. Joseph Marsans.

¡Ojo Sr. Marsans! M' han dit que tractan de
tirarlo á l' ayqua.

Per lo tant, segueixi 'l meu consell. Si no vol
anarse'n á fons, compris unas bonas carabassas.

Colegi octau: —Sr. Gassó y Martí y Sr. Batllés.

Lo Sr. Gassó es un home de molta goma y fa
com las pilotas: desde la Casa gran se 'n va á la
Diputació; desde la Diputació se 'n torna á la Casa
gran.

Tantas idas y venidas—tantas vueltas y revueltas
quiero amigo que me digas—¿son de alguna utilidad?

Lo Sr. Batllés es catedràtic y redactor del
Noticiero.

Ara vol posarse á regidor.

Home de molts oficis.....

També en aquest districte hi han deixat un
claro. Se diu que 'l tío Gonzalez fará tots los extrems imaginables per obtenirlo.

Pero es fácil que 'ls electors li respondan:
Atrás, mestre, que tots los extrems son dolents.

Colegi nové: —Hi fet cridar pèl nunci qui era
Sr. Pagés, y ningú ha sapigut donarme compte
de aquest regidor en escabeig.

A última hora se 'm assegura qu' es un antich
negociant d' escombraries, coneget ab lo motiu
de *Lo Jesuita.*

Si avuy vá á la Casa gran es perque allá ahont
hi ha escombraries, allá van los escombriaires.

Del Sr. Catalán puch donarne algún detall. Es
un home groixut, que baix aquest aspecte deixa
endarrera el insigne Nasvidal y al famós Fontro-
dona.

La candidatura oficial respón á las tradicions
de la Casa.

Al saló de Cent regidors de 100.

Colegi décim: —Arribém als dominis de la Co-
lla del Arrós. La costum del país es nombrar un
regidor del seu gust y acceptarne un altre que 'ls
proposi 'l arcalde. Lo solemne y venerable don
Francisco es incapás de acceptar inteligencias ab-
ningú; pero ab los arrossaires s' hi enten sempre.

Dialech:

—Vaja, diguim, ¿á qui volen posarhi vostés?

—Nosaltres, haviam pensat ab lo Sr. Gualdo,
fabricant de gorras.

— Magníficament! Aixó de las gorras sempre s' avé ab lo càrrec.

— Y vosté ¿qué pensa fer?

— Vostés han escullit un fabricant de gorras? Donchs nosaltres optarém per un fabricant de barrets. Aixó sempre vesteix.

Y á conseqüència de aquest diálech va ser designat lo Sr. Antonés.

Lo càrrec de regidor, després de tot, es com una gorra y com un barret.

¿Vols serne? *ficat'ho al cap.*

Colegi undécim: — Arribém á la qua de la fila.

¿Cóm se comprehen que una persona tan simpática com lo Sr. Maciá y Bonaplata s' haja deixat embolicar en una candidatura com la que acabé de ressenyar?

Vaja, D. Félix, no siga tonto.

Ab aquesta gent no 's va en lloch.

Ni á Miramar.

**

Consell als electors.

Agafin la candidatura oficial, desmenússinla, trínxinla, y ab un granet d' all, una mica de ceba y 'ls pebrots y 'ls tomàtechs corresponents, pòsinla al foch, y ja veurán quina xanfayna 'n surt.

¿Y es aixó lo que ha de menjarse la ciutat de Barcelona?

De cap manera.

Tractantse de certas guisofías, lo millores tirarlos per la finestra.

Comprenc que 'ls militars estigan molt cremats ab la Sra. Pardo Bazán, y välganli las faldillas á la insigne escriptora, que sino d' altra manera li explicarían.

Pero aném á comptes: ¿Se han incomodat per que 'ls digués que sacrifican la carrera á la familia, no pensant més que ab los cigróns y ab las sabatas qu' espatilan las criaturas?

No, de cap manera. Una de las condicions que

UN CESSANT.

Aquesta capa no es séva,
un amich seu li ha deixat:
de modo que á aquest l' abriga
la capa de l' amisat.

més enobleix á l' home, siga militar, siga paisá, es aquest amor á la familia, que tants sacrificis imposa y que proporciona sempre goigs puríssims.

Pitjor per qui se 'n burla.

L' enfado, no poden sentirlo 'ls militars casats; en tot cas qui 'l sentirá serán los solters.

Presentarlos una senyora, com á descuidats en lo vestir y poch asseats en materia de pés y de cabells, ells que tant presumen de curros y elegants, francament, es ferlos una mala partida.

No s' olvidi que las conquistas de tot militar que s' estimi, en temps de pau, son las noyas macas.

¿Comprén ara la Sra. Pardo tot lo mal que ha fet?

Un amich meu deya:

— Siga com vulga, la qüestió entre 'ls militars y la eminent escriptora, s' ha convertit en un magnífich reclam. De aquesta feta s' ha agotat l' edició del seu llibre.

Y encare las gangas no paran aquí.

Segóns notícias, los barbers han subvencionat á la autora de *Al pie de la torre Eiffel*.

Per quan en lo successiu serán molt contats los militars que s' atreveixin á deixarse la barba.

Si volen fer un viatje á la Exposició de París sense moures de Barcelona, y fins ara que la Exposició està tancada, no tenen més que arribar-se á la plassa de Catalunya y visitar lo ciclorama que allí s' ha montat.

Creguin que si jo hagués sapigut que 's podía veure la Exposició Universal reproduhida ab tanta fidelitat y ab tanta economia, no m' hauria molestat anant y venint de París.

L' Institut hidroterapich barcelonés, tan notablement montat en lo Passeig de Gracia, cantonada al carrer Diagonal, acaba d' establir uns abones per tot l' any, de un bany cada setmana, de gran utilitat per las familias, que ab ells podrán utilzar los banys higiénichs aromatisats, á un preu relativament econòmic.

Recomaném á tots los amants de la Higiene las ventatjas que ab aquests abones proporciona aquell acreditad establiment, un dels primers de Barcelona.

Després de prop de un any de haver terminat l' Exposició, continua sens novedat lo criadero de sangoneras instalat en las oficinas del Parch.

Ningú s' explica qué tenen de fer allí tants empleats.

¿Qué tenen de fer?

Lo que fan sempre las sangoneras: xuclar.

Estadística del arrós que 's produheix á Europa.

Russia y Finlandia, 47 milions d' hectolitres; Alemania, 38; Inglaterra, 33.645 mil; Austria-Hungría, 32.260 mil; Espanya, 27.200 mil; França, 18; Dinamarca, 7.477 mil; Rumania, 7.080 mil; Suecia y Noruega, 7.650 mil; Bulgaria, 6.500 mil; Turquia europea, 5; Països baixos, 1.627 mil, y Bèlgica, 1.313.

Total: més de 230 milions de hectolitres.

Figúrinse tot aquests arrós reunit.

Y D. Ignasi mirantse'l
y exclamant tranquilament:

Se posarà á la venta l' Almanach de la Esquella, dijous, 5 de Desembre.

LO QUE DIU TOTHOM.

— En Romero... ha dit tal cosa...
En Romero ha contestat...
En Romero ha estat esplicit...
Casi estich enromerat!

— De tot l' arrós que aquí veuen
no 'n tinch jo per una dent.

Un eco marítim.

Passava un vapor un gran temporal que amenaçava tragarse'l. Entre 'ls tripulants reynava la consternació més espantosa. Los uns ploravan, los altres se desesperavan á crits: hi havia qui s' arrancava 'ls cabells.

Sols un passatger permaneixia tranquil en mitjà de tanta desolació.

A un que va preguntarli per la causa de aquella serenitat, li va respondre:

— Jo ray, encare que naufreguém, no m' ofegaré.

— Déu saber molt de nadar, vosté.

— Nò senyor.

— Y donchs?

— Res: es que al sortir de Barcelona, per lo que pogués ser, vaig ferme assegurar la vida.

INTERESSANT

LA PRIMERA NIT

(IMPRESSIONS D' UN NUVI)

PER C. GUMÀ.

Está en premsa la segona edició, ilustrada per M. Moliné, que 's posarà en venda á la major brevetat.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, núm. 20, BARCELONA. Llibrería Espanyola.

Dijous 5 de Desembre
SORTIRÀ
L' ALMANACH

— DE —

La Esquella de la Torratxa

PERA 1890

UN TOMO EN 8.º AB MES DE 250 GRABATS

ESCRIT PER

ILUSTRAT PER

100 autors cataláns.

26 dibuixants y pintors espanyols.

PREU: UNA PESSETA.

2009 Ministerio de Cultura

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA MUSICAL.—*Se-gui-di-lles.*
2. XARADA DIRECCIÓ.—*Ma-ri-qui-ta.*
3. ANAGRAMA.—*Atras-Ratas.*
4. MUDANSA.—*Maria-Masia-Mania.*
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—*La campana de la Almudaina.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Ginestar.*
7. ROMBO.—*T*

S E M
 S E N A T
 T E N O R I O
 M A R T A
 T I A
 O

8. GEROGLÍFICH.—*Qui no té pessetas té dents.*

XARADA.

I.

RECORRIS DEL TEMPS PASSAT.

Era llavors quan encare
lo teatro *Dos-tres-quart*
ocupava just la part
que un gran caté ocupa ara.

LA GITANA.

Canta la bonaventura,
ven fil y agullas de cap,
puntas á preus econòmichs
y... altres coses qu' ella sab.

Sortirà l' Almanach de la Esquella, dijous, 5 de Desembre.

Uns quinze anys tan sols tindrà;
pió quinze mil ilusions
y á més las disposicions
que tenen la majoria.

Per més que á casa 'm renyavan,
cada vesprada, al istíu
veya los quadros al víu
qu' allí se representavan.

Sent parroquiá, 'm coneixían
ja totes las ninfas bellas,
aquellas hurís ó estrellas
que sas formas exhibían.

Jamay me deixavan fora
porters y acomodadors,
deixant que entre bastidors
pogués veureu de la vora.

Vaig sé amich de la *Total*,
noya *prima repetida*,
y que 's guanyava la vida
ab l' agulha y 'l didal.

També de *Quarta-primera*,
molt guenya y curta de vista,
que algún temps va ser florista,
y á las horas no sè 'l qu' era.

M' entussiasmava 'l donayre
de la hermosa *Tersa-prima*:
son nom verdadé era Quima,
y d' ofici cotillaryre.

Pero jo feya més guassa
ab la *segona-primera*:
una raspa molt pitera
qu' era filla de Tarrassa.

Sent amich de tanta dona
y fent á totes l' amor,
obtenia algún favor
y alguna *prima-segona*.

P. TALLADAS.

II.

¿Qui te va *dos-hu*, *Total*?
—La filla de la *Tres-dos*
que de *quatre-dos* un tros
me va tirá al devantal.

J. CRIQUET.

MUDANSA.

A una *tot* ja molt *total*,
que no feya *tot* de goig
me li va pegá de boig
una *tot*, un animal.

PEPITO ITALIA.

ANAGRAMA.

Ha anat á buscar una *tot*
á la vinya 'l noy de 'n Gual,
y al eixir de casa sèva
ha anat al mar á *total*.

TRENCA-CLOSCAS.

ADELAIDA LLANCUNA.

PANAMÁ.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama castellà.

MAYET.

GEROGLÍFICH.

X
 T O S
 IIIII
 T O S
 I

F. CAP.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.